

I. ȘTIRI PE SCURT

Integrare Europeană

- Guvernul Moldovei Negociază un Grant de 1,5 mln de Euro cu Suedia. Moldpres. 21.07.2009.
- Prim-ministrul Zinaida Greceanii a Avut o Întrevedere cu Delegația Uniunii Europene. Gov.md. 22.07.2009.
- Comisia Europeană, Dispusă să Ajute Chișinăul pe Timp de Criză. Business Expert. 22.07.2009.
- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a Deschis pentru "Moldova – Agroinbank" o Linie de Credit în Valoare de 20 mln. Euro. Infomarket. 24.07.2009.
- Angajamentele Grupului Băncii Mondiale în Europa și Asia Centrală s-au Dublat, la 12,5 mld USD. Basa.md. 27.07.2009.
- Corectitudinea alegerilor din Republica Moldova a fost Afectată de Frauda Morală, Europarlamentar. Moldova azi. 31.07.2009.
- Voronin a Acuzat UE de Rea-Voință. JurnalTV. 31.07.2009.
- UE Cere Partidelor din Moldova Sa Dea Dovada de Spirit de Reconciliere. Deca.md. 31.07.2009.
- Șeful MAE al Germaniei Salută Mersul Alegerilor din Moldova. Newsmoldova.md. 31.07.2009.
- Oficialii Europeni se Pronunță Asupra Alegerilor Anticipate din Republica Moldova. MAEIE. 31.07.2009.

România – Republica Moldova

- Andrei Stratan: Chișinăul nu Va Scoate Vizele pentru Cetățenii României. Azi.md. 23.07.2009.
- Diaconescu: Dorim sa Avem în Viitorul Guvern de la Chisinau un Partener de Dialog și Cooperare. Jurnal de Chisinau. 31.07.2009.
- Diaconescu: Un nou Ambasador la Chisinau dupa Formarea Guvernului. Moldova.org. 01.08.2009.

Rusia – Republica Moldova

- Vladimir Voronin: Rusia nu Cere nici un Preș Politic pentru Susținere. Moldpres. 27.07.2009.
- Vladimir Voronin a Avut o Întrevedere cu Președintele CEC din Rusia. Moldpres. 30.07.2009.
- Rusia susține că R.Moldova va Susține o Politică Multivectorială. Jurnal de Chisinau. 31.07.2009.

SUA – Republica Moldova

- Senatorul SUA Kerry Cere Partidelor Politice din RM să Conlucreze. Moldova.org. 30.07.2009.

Conflictul Transnistrean

- Moscova și Tiraspolul au Examinat Subiectul, cum Alegerile din Moldova vor influența asupra Negocierilor privind Transnistria. Newsmoldova.md. 31.07.2009.

II. OPINII, COMENTARIU, INTERVIURI

1. Nicu Popescu, Andrew Wilson: "Prosperitatea Viitoare a Moldovei Depinde de UE". Unimedia.md. 31.07.2009.
2. R. Moldova riscă să devină o „misiune imposibilă” pentru Uniunea Europeană. Comentariu de Victor Chirilă, Director Executiv Interimar al APE. Info-Prim-Neo. 05.08.2009.
3. Bundestag-ul Germaniei: Partidele de Opoziție au Câștigat Alegerile în Moldova. Interlic. 31.07.2009.
4. Radoslaw Sikorski Oferă Sprijinul Poloniei la Negocierile cu UE. Moldova.org. 27.07.2009.
5. Interviu cu Marian Lupu: "Este Timpul să ne Debarasăm de Fobiile Antirussești și Antiromânești". Lina Grau. NewsIn. 31.07.2009.
6. Serafim Urechean: Un nou acord UE - Moldova Doar în Condiții de Stabilitate Politică. Radio Europa Liberă. 22.07.2009.
7. Interviu cu Iurie Leancă și Cristian Diaconescu: Resetarea Relațiilor Moldo-Române după Resentimentele Cultivate de PCRM. Radio Europa Liberă. 02.08.2009.
8. Interviu cu Pavel Felgenhauer și Natalia Belitser: Relațiile Moldovei cu Statele Vecine după Alegerile din 29 iulie. Radio Europa Liberă. 30.07.2009.
9. Louis O'Neill: Creditul chinez: o provocare subtilă la adresa Statelor Unite și Rusiei. Radio Europa Liberă. 29.07.2009.
10. Valeriu Prohnițchi: Creditele angajate în Rusia și China Riscă să Compromită Politica de Integrare Europeană. Radio Europa Liberă. 27.07.2009.

I. ȘTIRI PE SCURT

- 22 iulie** O delegație a Uniunii Europene, din care fac parte Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Suediei în Republica Moldova, E.S. Mats Aberg și reprezentantul special UE la Chișinău, Kalman Miszei, s-a întreținut, marți, 21 iulie curent, cu Prim-ministrul Republicii Moldova, Zinaida Greceanîi, pentru a transmite mesajul Uniunii Europene, adresat Guvernului RM și tuturor partidelor politice, al cărui punct de pornire ține de alegerile parlamentare care urmează să se desfășoare în Republica Moldova la 29 iulie curent.
- 24 iulie** Radoslaw Sikorski, Ministrul Afacerilor Externe al Poloniei, a efectuat, în calitate de trimis special al Uniunii Europene, o vizită de lucru la Chișinău.
- 27 iulie** Directoratul Relații Externe al Comisiei Europene a informat Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova despre faptul că mandatul Misiunii Comisiei Europene de asistență la frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM) a fost prelungit pe o perioadă de 2 ani începînd cu 1 decembrie 2009.
- 27 iulie** Natalia Gherman, Viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, a avut o întrevedere cu dl Petros Efthymiou, Șeful Delegației Adunării Parlamentare a OSCE pentru monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate și cu Ambasadorul Philip Remler, Șeful Misiunii OSCE în Moldova.
- 28 iulie** Valeriu Ostalep, Viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, a avut o întrevedere cu dl Janes LENARCIC, Directorul Oficiului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) și cu Ambasadorul Boris FRLEC, Șeful Misiunii OSCE de monitorizare a alegerilor parlamentare din 29 iulie.
- 30 iulie** Declarația Președinției Suedeze a Uniunii Europe cu privire la alegerile anticipate din Republica Moldova

Integrare Europeană

- **Guvernul Moldovei Negociază un Grant de 1,5 mln de Euro cu Suedia. Moldpres. 21.07.2009.**

Republica Moldova urmează să primească un grant în valoare de circa 16 mln de coroane suedeze (aproximativ 1,5 mln de euro) destinate domeniului energetic din partea Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA). Inițierea negocierilor asupra Acordului Specific în acest sens între cele două state a fost aprobată ieri, 20.07.2009 de Cabinetul de Miniștri. Bani vor fi utilizați pentru elaborarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor de reconstrucție a sistemelor inginerești la unele instituții, pentru continuarea Proiectului Energetic II

etc. Semnarea Acordului specific între Republica Moldova și Suedia este o precondiție pentru intrarea în vigoare a Acordului de finanțare adițională pentru Proiectul Energetic II în valoare de circa 10 mln USD, semnat în martie anul curent. Pe parcursul ultimilor ani, SIDA susține dezvoltarea sectorului energetic al Republicii Moldova, fiind implementate cu succes un șir de activități necesare pentru dezvoltarea și modernizarea acestui sector.

<http://www.moldpres.md/default.asp?Lang=ro&ID=114076>

- **Prim-ministrul Zinaida Greceanîi a Avut o Întrevedere cu Delegația Uniunii Europene. Gov.md. 22.07.2009.**

O delegație a Uniunii Europene, din care fac parte Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Suediei în Republica Moldova, E.S. Mats Aberg și reprezentantul special UE la Chișinău, Kalman Miszei, s-a întreținut, marți, 21 iulie curent, cu Prim-ministrul Republicii Moldova, Zinaida Greceanîi, pentru a transmite mesajul Uniunii Europene, adresat Guvernului RM și tuturor partidelor politice, al cărui punct de pornire ține de alegerile parlamentare care urmează să se desfășoare în Republica Moldova la 29 iulie curent. E.S. Mats Aberg, a menționat în cadrul întrevederii, că mesajul respectiv a fost lansat la inițiativa Suediei, în calitate de Președinte în exercițiu al UE și aprobat de cele 27 țări-membre ale UE, având drept scop susținerea valorilor democratice, dezvoltarea constructivă și durabilă a Republicii Moldova. Mesajul rezidă în apelul Uniunii Europene, adresat autorităților și formațiunilor politice din Republica Moldova, privind asigurarea unor alegeri libere și corecte, a libertății de expresie și libertății mass-media, precum și crearea condițiilor egale pentru toți concurenții electorali, în ceea ce privește accesul la instituțiile media publice, neadmiterea unor intimidări față de mass-media, ONG-uri și formațiuni politice, respectarea dreptului la întruniri, etc.. [...] Oficialul a subliniat și rolul buneii vecinătăți pentru Republica Moldova, optînd pentru consolidarea relațiilor RM-UE, inclusiv în cadrul Parteneriatului Estic, precum și pentru lansarea, cît mai curînd posibil, a negocierilor pentru noul acord RM-UE. [...]

<http://www.gov.md/>

- **Comisia Europeană, Dispusă să Ajute Chișinăul pe Timp de Criză. Business Expert. 22.07.2009.**

Comisia Europeană examinează posibilitățile de a angaja o echipă de consultanți internaționali în vederea oferirii asistenței necesare pentru depășirea crizei economice în Republica Moldova, a anunțat Ministerul Finanțelor (MF). Acest subiect a fost discutat în cadrul unei întâlniri a ministrului Finanțelor, Mariana Durleșteanu, cu șeful Delegației Comisiei Europene la Chișinău, Ambasadorul Cesare De Montis și Joly Dixon, președinte al Consiliului pentru consultanță strategică în domeniul proprietății intelectuale. "Mariana Durleșteanu, a exprimat disponibilitatea Ministerului de a colabora cu experții străini, apreciind înalt sprijinul oferit de Comisia Europeană". „În prezent nu există arierate la achitarea plăților sociale, cum ar fi salariile, pensile și indemnizațiile, acestea constituind una din prioritățile alocării mijloacelor financiare", a declarat Mariana Durleșteanu. La rândul său, Joly Dixon a declarat că "este importantă menținerea încrederii comunității de afaceri și a populației în sistemul financiar-fiscal, lucru căruia urmează să-i fie atrasă o atenție deosebită prin acțiuni concrete". Părțile au examinat situația actuală și prognozele executării Bugetului de stat, precum și prioritățile de politici pe termen mediu. <http://www.businessexpert.md/index.php?r=12&s=1802&l=10>

- **Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a Deschis pentru "Moldova – Agroinbank" o Linie de Credit în Valoare de 20 mln. Euro. Infomarket. 24.07.2009.**

Surse din cadrul reprezentantei BERD la Chisinau au comunicat ca creditul este destinat pentru sprijinul sectorului real al economiei tarii prin intermediul unei linii de credit pentru intreprinderile mici si mijlocii (IMM).Ca urmare

a crizei economice mondiale, activitățile de creditare a afacerilor în Moldova au încetinit considerabil, limitând accesul IMM-urilor la sursele de finanțare și împiedicând dezvoltarea acestora. Fondurile oferite de BERD îi vor permite MAIB să satisfacă cererea crescândă de credite cu termen mediu și lung din partea antreprenorilor locali. Mijloacele obținute de “Moldova-Agroindbank” vor fi utilizate pentru creditarea pe termen mediu și lung a activităților de producere, de investiții, comerț, servicii și pentru suplینirea mijloacelor circulante ale companiilor. Directorul BERD pentru instituțiile financiare în Balcanii de Vest, Belarus, Moldova și Turcia Kiyoshi Nishimura a declarat, ca susținerea businessului mic și mijlociu este una din prioritățile cheie pentru BERD în actualele condiții economice dificile. Potrivit lui, linia de credit acordată MAIB va spori disponibilitatea resurselor financiare atât de necesare businessului mic din Moldova. Președintele MAIB Natalia Vrabie a spus, ca reluarea colaborării cu BERD este una dintre cele mai importante realizări ale MAIB în acest an. Potrivit ei, în condițiile economice actuale, colaborarea dintre MAIB și BERD are o semnificație deosebită atât pentru noi, cât și pentru întreaga economie a Moldovei. “Moldova-Agroindbank” este lider pe piața bancară din Republica Moldova, deținând aproximativ 20 de procente din cota de piață și deservind peste 500 mii clienți. La finele anului 2008 activele totale ale MAIB au constituit 510,7 mln. euro, capitalul total – 94,1 euro, profitul net – 22 mln. euro. De la începutul activității sale în Moldova, BERD a investit peste 300 milioane euro prin intermediul a peste 55 de proiecte în domeniul infrastructurii, precum și în sectoarele corporativ, bancar și energetic.
<http://www.infomarket.md/ro/investment/news/88272/>

- **Angajamentele Grupului Băncii Mondiale în Europa și Asia Centrală s-au Dublat, la 12,5 mld USD. Basa.md. 27.07.2009.**

Angajamentele Grupului Băncii Mondiale în sprijinul statelor membre și al afacerilor private din Europa și Asia Centrală au crescut în anul fiscal 2009 cu 58%, la 12,5 miliarde dolari SUA, finanțările fiind aprobate rapid pentru a atenua efectele crizei economice. „Criza a surprins multe state din Europa și Asia Centrală pe o poziție vulnerabilă. [...] Surse din cadrul oficiului Băncii Mondiale la Chișinău au declarat că pentru anul calendaristic 2009 angajamentele Grupului BM pentru R. Moldova vor constitui 73,9 mln USD, iar pentru anul viitor este planificată suma de 63,6 mln USD. Potrivit sursei citate, cele două cifre nu sunt definitive și, în dependență de situație, ar putea fi modificate. Aceste finanțări sunt destinate unui spectru larg de proiecte, inclusiv din agricultură, energetică, infrastructură, drumuri, apă și canalizare, sfera socială și de ocrotire a sănătății, buna guvernare, lupta cu corupția etc. Din Grupul Băncii Mondiale fac parte Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), Asociația pentru Dezvoltare Internațională, International Finance Corporation (divizia de investiții a Băncii Mondiale) și Agenția de Garantare Multilaterală a Investițiilor.
<http://www.basa.md/rss/ro/top/item/?364910>

- **Corectitudinea alegerilor din Republica Moldova a fost Afectată de Frauda Morală, Europarlamentar. Moldova azi. 31.07.2009.**

Corectitudinea alegerilor din Republica Moldova a fost afectată de frauda morală prin care s-a încercat inducerea în conștiința publică a pretensei amenințări la adresa statalității Republicii Moldova, venite din occidentul european. Declarația îi aparține lui Adrian Severin, vicepreședintele în materie de politică externă și de apărare al Grupului socialiştilor și democraților din Parlamentul European. „Alegerile anticipate desfășurate în Republica Moldova pe 29 iulie 2009 au fost, din punct de vedere tehnic, rezonabil de libere și relativ corecte. Din punct de vedere politic, însă, libertatea acestor alegeri a fost limitată de absența unui spațiu al dezbaterii publice și de limitele puse libertății de informare”, se menționează într-o declarație semnată de europarlamentar. Adrian

Severin mai spune că istoria va proba în ce măsură rezultatele alegerilor din 29 iulie constituie sau nu un atu în promovarea aspirațiilor legitime ale cetățenilor moldoveni către consolidarea identității naționale și a coerenței statului, către bunăstare economică și justiție socială, către democrație reală și integrare europeană.[...]
<http://www.azi.md/ro/print-story/4874>

- **Voronin a Acuzat UE de Rea-Voință. JurnalTV. 31.07.2009.**

Președintele în exercițiu al Republicii Moldova, Vladimir Voronin, a criticat foarte dur Uniunea Europeană, acuzand-o de standarde duble și de rea-voință, într-un interviu acordat agenției ruse RIA Novosti.
<http://www.jurnaltv.md/ro/start/#5691&20090731&5692&3610&3595>

- **UE Cere Partidelor din Moldova Sa Dea Dovada de Spirit de Reconciliere. Deca.md. 31.07.2009.**

Uniunea Europeana cere partidelor din Moldova sa dea dovada de spirit de reconciliere. Șeful diplomatiei europene, Javier Solana, a difuzat un comunicat de presa in care saluta modul in care s-au derulat alegerile legislative din Republica Moldova. „Salut modul in care s-au derulat noile alegeri legislative din Republica Moldova, care au indeplinit multe din criteriile internationale, chiar daca unele aspecte negative au continuat sa persiste”, se mentioneaza in documentul citat.
http://www.deca.md/?cat=art_com&id=5152

- **Șeful MAE al Germaniei Salută Mersul Alegerilor din Moldova. Newsmoldova.md. 31.07.2009.**

Ministrul afacerilor externe al Germaniei Frank-Walter Steinmeier salută desfășurarea pașnică a alegerilor parlamentare în Moldova, care au avut loc la 29 iulie. [...] Potrivit spuselor lui Steinmeier, toate forțele politice din țară trebuie acum să creeze prin dialog constructiv baza comună pentru un Guvern stabil. “Numai astfel și prin reforme politice și economice fundamentale pot fi învinse sfidările, cu care se confruntă Republica Moldova”, - consideră el. Potrivit spuselor lui, Germania și în continuare va depune în interiorul Uniunii Europene eforturi pentru a apropia Moldova de Europa, precum și pentru a aprofunda cooperarea, îndeosebi în cadrul Parteneriatului Est-European. http://newsmoldova.md/news.html?nws_id=829672

- **Oficialii Europeni se Pronunță Asupra Alegerilor Anticipate din Republica Moldova. MAEIE. 31.07.2009.**

La 30 și 31 iulie curent Javier SOLANA, *Înalt Reprezentant al UE* pentru Politica Externa și Securitate Comuna, Benita FERRERO-WALDNER, Comisar pentru Relații Externe și Politica Europeană de Vecinătate, și Președinția suedeză a UE au făcut declarații privind alegerile parlamentare anticipate din Moldova, desfășurate la 29 iulie. Demnitarii europeni au salutat faptul că alegerile parlamentare anticipate din Republica Moldova au corespuns multor standarde internaționale, și au chemat liderii forțelor politice din Moldova să depună eforturi pentru alegerea noului președinte și formarea noii coaliții de guvernământ. De asemenea, a fost exprimată disponibilitatea Uniunii Europene să sprijine Republica Moldova în vederea depășirii problemelor majore de ordin politic și economic cu care se confruntă țara.
<http://www.mfa.gov.md/noutati/474401/>

România – Republica Moldova

- **Andrei Stratan: Chișinăul nu Va Scoate Vizele pentru Cetățenii României. Azi.md. 23.07.2009.**

„Pe agenda Guvernului nu figurează nici o chestiune ce ține de eliminarea vizelor pentru cetățenii României care vor să vină în Republica Moldova”, a declarat pentru JURNAL, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Andrei Stratan. Șeful diplomației moldovenești a făcut această declarație fiind întrebat dacă există posibilitatea abolirii regimului de vize pentru cetățenii români, în condițiile în care procurorul general Valeriu Gurbulea, a declarat ieri, 22.07.2009 că Romania ca stat, nu a fost implicată în evenimentele din 7 aprilie de la Chișinău. Amintim că autoritățile de la Chișinău au decis instituirea regimului de vize pentru cetățenii români la 9 aprilie, imediat după violențele de la Chișinău. Tot atunci, Chișinăul l-a declarat persona non-grata pe ambasadorul român Filip Teodorescu, motivând prin faptul că România se implică în treburile interne ale R.Moldova. <http://www.azi.md/ro/story/4663>

• **Diaconescu: Dorim sa Avem in Viitorul Guvern de la Chisinau un Partener de Dialog si Cooperare. Jurnal de Chisinau. 31.07.2009.**

Ministrul roman de Externe, Cristian Diaconescu, a exprimat, vineri, 31.07.2009 in cadrul unei conferinte de presa, dorinta Romaniei de a avea in viitorul guvern de la Chisinau un partener de cooperare si dialog. Diaconescu a afirmat ca, in plan bilateral, dorinta Romaniei este de a avea interlocutori deschisi si pragmatici, cu care sa coopereze in spiritul relatiilor de buna vecinatate, in acest sens existand "un interes comun si firesc". "MAE va aborda in continuare cu deschidere, rigoare si profesionalism relatia Bucuresti-Chisinau, sustinand aspiratiile europene ale Republicii Moldova. Dincolo de aceste evaluari este firesc sa avem si un al saselea simt in privinta evolutiilor din estul Europei. Acest simt bun ne face sa fim atenti la resetari si modificari ale contextelor strategice care pot influenta direct si nemijlocit Romania", a subliniat Diaconescu. Ministrul si-a exprimat interesul ca viitorul Executiv legitim de la Chisinau, rezultat in urma unui mecanism electoral corect, care respecta regulile statului de drept, sa devina un partener de cooperare si dialog cu Romania. Seful diplomatiei romane a reliefat necesitatea ca aceasta relatie sa continue "intr-o zona pozitiva", despre care a afirmat ca "nu poate fi decat in baza proiectului european". El a spus ca alegerile anticipate din 29 iulie au o miza enorma pentru viitorul European al Republicii Moldova. "Procesul electoral in Republica Moldova a fost finalizat. Am acordat o atentie particulara tuturor evolutiilor din perioada campaniei electorale. Alegerile anticipate din 29 iulie au o miza enorma pentru viitorul European al Republicii Moldova. Este important ca acest stat sa se inscrie pe un parcurs democratic", a subliniat Cristian Diaconescu. Ministrul de Externe a aratat ca misiunea internationala de observare a alegerilor a dat publicitatii raportul preliminar, iar aprecierea este ca procesul electoral a fost in general bine gestionat si a permis o competitie politica pluralista.

• **Diaconescu: Un nou Ambasador la Chisinau dupa Formarea Guvernului. Moldova.org. 01.08.2009.**

Ministrul de Externe, Cristian Diaconescu, a declarat că discuțiile pe tema numirii unui nou ambasador al României la Chișinău vor fi reluate după constituirea Guvernului de la Chișinău. "Discuția se va relua după constituirea Guvernului de la Chișinău. Interesul nostru este ca un guvern legitim, rezultat în urma mecanism electoral corect, care respectă regulile statului de drept, să devină un partener de cooperare și dialog cu România. Este necesar ca această relație să continue într-o zonă pozitivă care nu poate fi decât în baza proiectului european", a spus ministrul, întrebat în legătură cu momentul la care vor fi reluate discuțiile pe tema unui nou ambasador. Întrebat în legătură cu regimul de vize, ministrul a reamintit că partea română a considerat încă de la început că această măsură este "abrupt inutilă" în relația bilaterală și nu servește intereselor niciunei părți. Ministrul a reamintit că România a acordat o atenție particulară tuturor evoluțiilor din Republica Moldova în perioada campaniei electorale și a reiterat "miza enormă" a scrutinului de la 29 iulie pentru viitorul european al R. Moldova.

[...] <http://politicom.moldova.org/news/diaconescu-un-nou-ambasador-la-chisinau-dupa-formarea-guvernului-203062-rom.html>

• **Liberalii din România îi cer lui Băsescu Clarificări Legate de Sprijinul Acordat lui Voronin. Hotnews. 03.08.2009.**

PNL îi solicită președintelui Traian Băsescu să dea detalii suplimentare referitoare la declarația sa conform căreia l-ar fi sprijinit pe Vladimir Voronin să obțină un nou mandat de președinte al R. Moldovei în 2005, potrivit unui comunicat de presă. PNL apreciază că președintele Traian Băsescu ar trebui să detalieze afirmația făcută într-un interviu acordat postului public de radio, conform căreia Vladimir Voronin ar fi beneficiat de sprijinul său pentru formarea majorității necesare alegerii președintelui. "Partidul Național Liberal consideră că această afirmație făcută cu lejeritate de președintele Traian Băsescu în interviul acordat postului de radio România Actualități reprezintă o gafă majoră de politică externă a șefului statului (...) Afirmațiile șefului statului sunt de natură să așeze România într-o poziție delicată în interiorul Uniunii Europene", se arată în comunicatul de presă al PNL. [...] <http://hotnews.md/?p=9576>

Rusia – Republica Moldova

• **Vladimir Voronin: Rusia nu Cere nici un Preț Politic pentru Susținere. Moldpres. 27.07.2009.**

Rusia nu a înaintat nici un fel de condiții dure, specifice unor organisme internaționale, și nu cere nici un preț politic pentru acest sprijin. Declarații în acest sens a făcut președintele Partidului Comuniștilor, Vladimir Voronin, într-un interviu acordat publicației "Vremea novostei", comentînd creditul de 500 mln dolari SUA acordat de Federația Rusă. Potrivit afirmațiilor lui Vladimir Voronin, aceasta e o contribuție de o singură dată a Rusiei în economia moldovenească, dar foarte substanțială, și Chișinăul speră să obțină prima tranșă, de 150 mln de dolari, chiar în august-septembrie. [...] Voronin a precizat că, participînd la summitul informal al liderilor CSI, în timpul curselor anuale de cai pentru Cupa președintelui Rusiei, dînsul a discutat, la o întrevvedere cu Dmitri Medvedev, chestiuni ce țin de realizarea înțelegerilor la care s-a ajuns în cadrul înfîlîririi anterioare, inclusiv problema reluării negocierilor pentru soluționarea diferendului transnistrean.

<http://www.moldpres.md/default.asp?Lang=ro&ID=114461>

• **Vladimir Voronin a Avut o Întrevvedere cu Președintele CEC din Rusia. Moldpres. 30.07.2009.**

Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, l-a primit astăzi, 30.07.2009 pe președintele Comisiei Electorale Centrale a Federației Ruse, Vladimir Ciurov, a relatat pentru MOLDPRES serviciul de presă al instituției prezidențiale. Șeful statului și președintele Comisiei Electorale Centrale a Federației Ruse au făcut un schimb de opinii pe marginea scrutinului parlamentar anticipat desfășurat pe 29 iulie în țara noastră și rezultatelor acestuia, au discutat despre activitatea CEC a Republicii Moldova și perspectiva aplicării tehnologiilor avansate în organizarea procesului electoral. În context, Vladimir Ciurov a anunțat disponibilitatea CEC a Federației Ruse de a împărtăși Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova experiența de care dispune în domeniul implementării tehnologiilor de votare electronică, precum și alte procedee ce țin de informatizarea procesului de vot, de colectare a datelor și de procesare a rezultatelor alegerilor. [...]

<http://www.moldpres.md/default.asp?Lang=ro&ID=114751>

• **Rusia susține că R.Moldova va Susține o Politică Multivectorială. Jurnal de Chisinau. 31.07.2009.**

Alegerile parlamentare din Republica Moldova au fost câștigate de o coaliție de dreapta care aspiră la integrarea europeană și este clar că noua putere de la Chișinău va încerca să-și îndeplinească promisiunile electorale. Cu toate

acestea, în opinia lui Nikolai Buharin, de la Institutul Economiei de pe lângă Academia de Științe a Rusiei, Chișinăul nu va încerca să iasă din sfera de influență a Moscovei, iar criza economică va determina menținerea politicii "multivectoriale", comentează publicația rusă Expert. În privința integrării europene a Republicii Moldova, expertul rus ia în calcul două scenarii: fie Republica Moldova își încetează existența ca stat suveran și se unește cu România, iar în acest caz problema eurointegrării se rezolvă automat, fie ea continuă să existe ca stat independent și atunci nimeni nu o va primi în Uniunea Europeană înainte de realizarea tuturor reformelor necesare. [...] <http://www.jurnal.md/article/18823/>

SUA – Republica Moldova

- **Senatorul SUA Kerry Cere Partidelor Politice din RM să Conlucreze. Moldova.org. 30.07.2009.**

Senatorul John Kerry, președintele comisiei de politică externă din Senatul american, a spus într-o declarație că alegerile au fost un moment important pentru Moldova și i-a îndemnat pe liderii de la Chișinău să dea la o parte neînțelegerile pentru a găsi un numitor comun. Apelul lui Kerry survine după ce Uniunea Europeană a cerut partidelor moldovene să conlucreze după alegeri pentru a alege președintele și a forma cât mai repede un guvern durabil, capabil să facă față crizei economice. www.politicom.moldova.org/news/senatorul-sua-kerry-cere-partidelor-politice-din-rm-sa-conlucreze-203046-rom.html

Conflictul Transnistrean

- **Moscova și Tiraspolul au Examinat Subiectul, cum Alegerile din Moldova vor influența asupra Negocierilor privind Transnistria. Newsmoldova.md. 31.07.2009.**

Șeful adjunct al MAE al FR Grigorii Karasin și ministrul afacerilor externe al Transnistriei Vladimir Iastrebeac au examinat perspectivele procesului de negocieri pentru reglementarea transnistreană în lumina alegerilor parlamentare, care au avut loc în Moldova. Alegerile parlamentare anticipate în Moldova din 29 iulie au adus un rezultat neașteptat - Partidul Comuniștilor aflat la guvernare de opt ani a pierdut majoritatea în Parlament. Conform datelor după prelucrarea a 98% din buletine, comuniștii moldoveni au acumulat 45,1% de voturi, ceea ce le oferă 48 de mandate de deputat din 101 locuri în Parlament. Liberal-democrații au întrunit 16,4 procente (17 locuri în Parlament), liberalii - 14,4 procente (15 locuri), Partidul Democrat - 12,6 procente (13 locuri) și Alianța "Moldova Noastră" - 7,4 procente (opt locuri). În comunicatul MAE al FR se menționează că părțile au examinat de asemenea "problemele privind activitatea grupurilor de experți ale părților referitoare la măsurile de încredere în domeniul social-economic pe Nistru, precum și chestiuni ce țin de cooperarea umanitară și economică a regiunilor din Rusia cu Transnistria". Negocierile cu participarea mediatorilor internaționali în formatul "5+2" (Moldova, Transnistria, Rusia, Ucraina, OSCE, precum și în calitate de observatori - UE și SUA) au fost suspendate în februarie 2006. S-a reușit de a relua dialogul între Chișinău și Tiraspol peste doi ani cu suportul Rusiei - la 11 aprilie 2008 a avut loc prima întâlnire după o pauză de șapte ani a Președintelui Moldovei Vladimir Voronin și liderului Transnistriei Igor Smirnov, la care ei au convenit să reia contactele sistematice în scopul revenirii la procesul de negocieri. http://newsmoldova.md/news.html?nws_id=829644

OPINII, COMENTARI, INTERVIURI

1. **Nicu Popescu, Andrew Wilson: "Prosperitatea Viitoare a Moldovei Depinde de UE". Unimedia.md. 31.07.2009.**

În condițiile în care alegerile din Republica Moldova sunt privite cu mult mai multă atenție de comunitatea internațională, potențialul de conflicte sângeroase este mult mai redus decât în aprilie. Totuși, analiștii europeni avertizează Bruxelles-ul să nu uite de vecinii estici. La un an de la scurtul război dintre Georgia și Rusia, experți europeni de top avertizează liderii UE să fie pregătiți să medieze în potențialele zone de conflict, inclusiv în Moldova.

Vorbind despre potențialele zone de tensiune din Est precum cele alimentate de relațiile ruso-ucrainene, ruso-georgiene sau mai ales criza politică din Moldova, Andrew Wilson, senior policy fellow la think-tank-ul londonez European Council for Foreign Relations (ECFR), nu a exclus o reluare a unui conflict precum cel de anul trecut din Caucaz. "Nu mă aștept la confruntări imediate pe străzi (deși nu se știe niciodată) - autoritățile sunt mai bine pregătite, au fost făcute foarte multe arestări de activiști - dar sfatul care poate fi dat Bruxelles-ului este acesta: 'nu plecați la plajă'," spune Wilson. Igor Botan, un analist politic citat de AP, spune și el că "O repetare a violențelor... este foarte improbabilă pentru că oamenii sunt oboseți și resursele partidelor sunt epuizate." În jur de 3.000 de observatori se află în Moldova pentru a se asigura de corectitudinea alegerilor.

Marian Lupu, proaspătul lider al Partidului Democrat, ar putea obține un scor destul de bun în alegeri pentru a deveni cel care înclină balanța alianțelor, putând chiar să devină președinte, crede Wilson. Un sondaj recent al Institutului pentru Politici Publice citat de AP arată o diferență foarte mică în favoarea unei potențiale alianțe de patru partide, față de comunisti. "Mita" rusească Wilson a subliniat că UE va trebui să se "miste repede" în eventualitatea unei crize sau a unui impas constituțional, pentru că Moscova deja a intrat în joc, făcând promisiunea de a oferi Moldovei 500 de milioane de dolari dacă alegerile au un rezultat avantajos. "Nominal, banii sunt pentru țară dar, de fapt, ei sunt pentru elita conducătoare," a spus Wilson, adăugând că Bruxelles-ul are propriile cărți de jucat, având în vedere că principalul partener comercial al țării este UE și că majoritatea migrantilor merg în țări ale Uniunii. "Prosperitatea viitoare a Moldovei depinde de UE," spune Wilson, care arată că aceasta este cea mai importantă carte pe care o poate juca Bruxelles-ul. Wilson a sfătuit autoritățile române să manifeste retenție și să lase medierea Uniunii Europene. "Dacă se precipită, așa cum au făcut în aprilie, le oferă [comunistilor] genul de retorică a intervenției străine de care au nevoie, portretizând România ca inamic." Un alt analist ECFR a subliniat, de asemenea, rolul pe care l-ar putea juca UE în cazul în care și aceste alegeri vor fi disputate.

Nicu Popescu, policy fellow la ECFR, spune că se așteaptă la o continuare a crizei politice din Moldova, pentru că economia este în cadere liberă, astfel fiind create premisele pentru și mai multă violență și instabilitate la granița estică a UE. Recesiunea economică se simte foarte puternic în Moldova, unde salariul lunar este de sub 250 de euro și FMI a avertizat că s-ar putea înregistra o scădere a PIB-ului de peste 9 procente. "Criza din aprilie nu a fost prevăzută, dar de data aceasta UE se poate considera avertizată. În eventualitatea unui alt rezultat disputat al alegerilor, UE trebuie să fie gata să medieze între guvern și opoziție la cele mai înalte niveluri politice," a spus Popescu, de altfel cetățean moldovean. <http://www.unimedia.md/?mod=news&id=12309>

2. R. Moldova riscă să devină o „misiune imposibilă” pentru Uniunea Europeană. Comentariu de Victor Chirilă, Director Executiv Interimar al APE. Info-Prim-Neo. 05.08.2009.

La 29 iulie, după opt ani de guvernare a Partidului Comuniștilor (PCRM), majoritatea cetățenilor moldoveni au decis să se debaraseze de himerele nostalgice ale trecutului și au ales viitorul european cu

toate incertitudinile sale inerente. Mai mult decât atât, ei au optat pentru o clasă politică întinerită, bine pregătită profesional și experimentată politic. Pentru noua generație de politicieni, „Moldova – o țară democratică, prosperă și europeană” este un crez confirmat prin fapte, nu doar prin vorbe și slogane deșarte.

Cu toate acestea, după votul din 29 iulie, tânăra generație de politicieni, reprezentând diferite partide, va trebui să demonstreze că este capabilă să asigure o guvernare democratică, profesionistă, unită, stabilă, coerentă și transparentă. Dacă va reuși să formeze o astfel de coaliție guvernamentală, va susține, de fapt, primul test serios de maturitate politică.

Succesul viitoarei guvernări va depinde, mai cu seamă, de voința politică și buna credință a partidelor componente, dar, nu în ultimul rând, și de sprijinul partenerilor externi. Din acest punct de vedere, dezvoltarea unor relații de cooperare stabile și predictibile cu Federația Rusă este o necesitate, iar aprofundarea parteneriatului cu Uniunea Europeană este obligatorie.

De altfel, prin votul din 29 iulie, cetățenii moldoveni au mizat viitorul lor pe integrarea R. Moldova în UE. În consecință, fără a exagera, succesul sau eșecul acestei mize vor fi cruciale pentru soarta noii generații de politicieni, pentru țara noastră, precum și pentru credibilitatea UE ca actor politic regional. Pentru că, în mod cert, succesul sau colapsul acestei mize vor fi puse, în egală măsură, pe seama clasei politice de la Chișinău, dar și a UE. De fapt, votul din 29 iulie a creat o dependență mutuală între succesul noii generații de politicieni și succesul, în Moldova, a politicii estice a UE, structurată în forma Parteneriatului Estic.

În cazul în care la Chișinău se va instaura o coaliție guvernamentală pro-europeană, R. Moldova va avea șanse bune să devină un exemplu de succes în cadrul Parteneriatului Estic. Dar, pentru a realiza acest deziderat, nu doar Chișinăul, ci și Bruxellesul ar trebui să dea dovadă de flexibilitate, voință politică și gândire non-conformistă/inovatoare la subiecte precum perspectiva europeană, liberalizarea regimului de vize sau liberalizarea comerțului etc.

Între timp, este extrem de important ca potențialele componente ale viitoarei coaliții guvernamentale să nu mai fie tratate ca fiind niște partide haotice, incoerente, radicale, egoiste și, prin urmare, incapabile să formeze o coaliție stabilă. Dimpotrivă, tratarea lor ca pe o posibilă alternativă la guvernare va spori credibilitatea în ochii oponenților și, în special, a cetățenilor de rând.

De asemenea, dacă UE dorește să valorifice la maxim impactul Parteneriatului Estic, atunci Bruxellesul ar urma să anihileze/estompeze gradual anumite handicapuri structurale ale Politicii Europene de Vecinătate (PEV). În primul rând, UE trebuie să devină nu doar vizibilă în Moldova, dar, mai ales, perceptibilă și respectată, deopotrivă, de cetățenii și politicienii moldoveni.

Datorită PEV, în ultimii patru ani, UE a devenit un actor omniprezent în viața internă a țării noastre. Când vorbim de modernizarea economiei – diversificarea comerțului, armonizarea legislației cu standardele europene, asigurarea securității energetice, soluționarea problemei transnistrene etc. – UE este percepută ca fiind un partener esențial. Cu toate acestea, în ciuda vecinătății sale imediate, prezenței sale economice și financiare crescânde, prestața sa politică a fost constant desconsiderată de guvernarea de la Chișinău. De exemplu, pe parcursul ultimilor doi ani, Chișinău oficial a fost atenționat în repetate rânduri de reprezentanții UE, de diferite ranguri, că implementarea Planului de Acțiuni cu UE lasă de dorit într-un șir de domenii, precum: libertatea mass-media, independența justiției, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției. De fiecare dată, însă, politicienii moldoveni s-au făcut că plouă afară, ignorând, desconsiderând sau mușamalizând recomandările și observațiile venite din capitalele UE.

Lipsa unei condiționări stricte între progrese pe tărâmul reformelor asumate în Planul de Acțiuni și beneficii este una din principalele cauze de ce UE nu reușește să capitalizeze la justa valoare adevăratul său statut/influență politică. Pentru a corecta această deficiență, următorul cadru juridic pe care UE îl va negocia cu țara noastră ar trebui să eficientizeze sistemul de condiționări prezent în PEV și dimensiunea sa estică – Parteneriatul Estic. Acest lucru nu este un moft, el se impune a fi făcut indiferent de ce partid sau partide vor governa în R. Moldova în următorii ani. Căci, astfel, UE va dispune de pârghii reale pentru a orienta și stimula mersul reformelor în R. Moldova.

Totuși, eficientizarea condiționalității, formulată în termeni de beneficii contra progrese contabilizate în reforme concrete, va fi extrem de greu de obținut fără trasarea de către UE a unor perspective previzibile în domenii cum ar fi liberalizarea regimului de vize sau stabilirea unei zone de liber schimb aprofundat și comprehensiv cu UE.

Oferind perspective clar formulate în timp în domeniile menționate mai sus, dar strict condiționate de îndeplinirea calitativă a măsurilor și reformelor solicitate, UE ar reuși, pe de o parte, să potențeze mecanismul de implementare a reformelor de către autoritățile moldovene, iar, pe de altă parte, să motiveze cetățenii moldoveni să monitorizeze acțiunile guvernanților îndreptate spre satisfacerea condițiilor fixate de către ea. Procedând, în acest fel, Bruxellesul ar ajuta pe cetățenii de rând să perceapă mai bine beneficiile oferite de UE și, totodată, să conștientizeze importanța propriei contribuții în vederea materializării lor.

Desigur, cunoaștem reticențele statelor membre ale UE vizavi de problema liberalizării regimului de vize cu state din Europa de Est, inclusiv R. Moldova. Cunoaștem, de asemenea, și motivele care stau în spatele acestor poziții de expectativă. Întrebare este dacă și UE cunoaște adevărata miză care se decide în prezent în țara noastră. Rămâne de văzut...

3. Bundestag-ul Germaniei: Partidele de Opoziție au Câștigat Alegerile în Moldova. Interlic. 31.07.2009.

Privitor la rezultatul alegerilor parlamentare din Republica Moldova Deputații Parlamentului Federal al Germaniei/Bundestag Manfred Grund (CDU=Uniunea Creștin-Democrată/CSU=Uniunea Creștin-Socială), Michael Link (FDP=Partidul Liberal), Markus Meckel (SPD=Partidul Social Democrat) și Rainer Steenblock (Alianța 90/Partidul Verzilor) declară:

În condiții de campanie electorală foarte complicate, forțele democratice din Moldova au reușit să obțină o victorie împotriva Partidului Comuniștilor, aflat de opt ani la guvernare. Accederea cu un total de 13 mandate în parlament a Partidului Democrat din Moldova (PDM) sub conducerea noului președinte al partidului, Marian Lupu, a fost un factor determinant în obținerea majorității de către opoziție.

Viitorul democratic și european al Republicii Moldova se află acum în mâinile Partidului Liberal Democrat din Moldova (PLDM), Partidului Liberal (PL) și Alianței Moldova Noastră (AMN), precum și Partidului Democrat de orientare social democrată (PDM).

Cu 53 de mandate în Parlamentul Republicii Moldova opoziția poate alege președintele Parlamentului și dispune de o majoritate pentru formarea guvernului. Dat fiind, însă, numărul partidelor de opoziție, formarea unui guvern stabil de coaliție nu este sarcină ușoară. Aceasta presupune un nivel înalt de conștiință și responsabilitate din partea tuturor actorilor politici.

Conform prevederilor constituționale în vigoare, pentru alegerea unui nou președinte al statului sunt necesare 61 de voturi. Atât timp cât nu se va decide asupra noilor alegeri ale președintelui, Moldova nu va putea depăși criza constituțională. Ea cere de la noul guvern o politică integrativă și față de celălalt lagăr politic, și un nivel înalt de disponibilitate pentru compromis atât din partea partidelor de opoziție de până acum, cât și din cea a comuniștilor, care, având 48 de mandate în parlamentul nou ales, formează încă fracțiunea cea mai puternică.

Protestele violente care au urmat după alegerile parlamentare din aprilie și reacția dură a puterii de stat au condus la o polarizare puternică a societății moldovenești. Exacerbările din campaniile electorale recente duse în special de Partidul comuniștilor, au adâncit și mai mult această divizare. Noul parlament și viitoarea guvernare au ca sarcină de a înlătura aceste animozități.

Și aici contează asigurarea principiilor libertății - libertăților omului, libertății presei, dar și a libertății economice, ținându-se cont de echilibrul social în condițiile unei situații economice precare. Vor trebui respectate regulile democratice în formarea majorității parlamentare. În cazul unei schimbări de putere, nu este loc pentru o recurgere la mijloace extraparlamentare și nedemocrate de exercitare a presiunii.

Noul guvern al Moldovei va sta în fața unor sarcini complicate. După aproape o jumătate de an fără un guvern completament funcțional, Moldova trebuie să se confrunte cu efectele grave ale crizei economice. În același timp, este nevoie de reconsolidarea colaborării țării cu partenerii europeni. Un pas decisiv în acest sens va fi încetarea tratării inegale a cetățenilor UE,) (așa cum a fost sancționat în hotărârea Consiliului de miniștri) ca rezultat al introducerii nejustificate a regimului de vize pentru România, aceasta fiind o premisa pentru urmărirea unei politici consecvente de integrare în UE.

Prin decizia sa, alegătorii din Moldova au dat un vot clar pentru integrarea europeană, care va depinde în mod decisiv de dezvoltarea politicii interne și externe a țării. În prezent, lucrurile vor depinde mai întâi, de avansarea constructivă a negocierilor în cadrul Parteneriatului Estic. Germania și UE vor trebui să susțină Republica Moldova pe această cale.

Manfred Grund, Însărcinat cu afaceri pentru relațiile cu Republica Moldova în cadrul Bundestag-ului german Michael Georg Link, membru al Bundestag-ului

Markus Meckel, Purtător de cuvânt adjunct pentru politica externă a fracțiunii SPD/Partidul Social Democrat Rainder Steenblock, Purtător de cuvânt pentru politica europeană al fracțiunii Alianța 90/Partidul Verzilor <http://www.interlic.md/2009-07-31/bundestagul-germaniei-partidele-de-opozitie-au-c-shtigat-alegerile-in-moldova-vot-clar-pentru-europ-11338.html>

4. Radoslaw Sikorski Oferă Sprijinul Poloniei la Negocierile cu UE. Moldova.org. 27.07.2009.

Șeful diplomației polonez amintește și condițiile unei astfel de asistențe avocațiale: alegeri libere și corecte, libertatea presei. Ministrul Radoslaw Sikorski a tinut sa sublinieze ca Polonia este cea care a dat lumii miscarea Solidarnost si a reusit sa realizeze tranzitia de la dictatura comunista la democratie, sugerind astfel ca faima polonezilor de iubitori de libertatea este un brand pretios si asistenta unui asemenea avocat ca Polonia trebuie sa fie mobilizatoare pentru societatea moldoveneasca. Dupa care seful diplomatiei de la Varsovia a enumerat conditiile pe care trebuie sa le onoreze Moldova ca sa beneficieze de asistenta Poloniei in negocierea unei noi relatii cu Uniunea Europeana: "Sunt de fapt niste lucruri pe care Chisinaul le-a auzit, nu neaparat si cu placere, in repetate rinduri de la mesageri ai Consiliului Europei si ai Uniunii Europene. Lista contine un diapazon larg de conditii de la asigurarea unor alegeri libere si corecte, pina la necesitatea de a incetateni o veritabila libertate a presei".

Ministrul polonez a reiterat si conditia ca autoritatile moldovene sa asigure tratament egal tuturor cetatenilor Uniunii Europene, in special in ceea ce priveste politica de vize. Altfel zis, Chisinau-lui iar i se reproseaza ca a introdus regim de vize pentru Romania.

Ma intrebam de ce ministrul Sikorski a ales sa sonorizeze anume in fata reprezentantilor societatii civile lista de conditii pe care trebuie sa o intruneasca Republica Moldova ca sa beneficieze de asistenta Poloniei in calitatea de avocat benevol in procesul de negociere a unei relatii mai avansate cu Uniunea Europeana? Ar fi lesne de presupus ca seful diplomatiei s-a ferit sa prezinte oferta direct autoritatilor moldovene, alias partidului de guvernament, cu numai citeva zile inainte de scrutinul parlamentar, ca sa evite astfel un gest electoral in beneficiul unuia dintre concurenti, adica sa nu calce pe grebla pe care in 2005 au calcat Traian Basescu si Mihail Saakashvili.

In rindul al doilea, as mai putea presupune ca ministrul Sikorski are cea mai mare incredere in societatea civila care, in competitie cu presa platita de la buget, ar fi in masura sa transmita nedistorsionata oferta Varsoviei catre intreaga populatie.

In rest ministrul polonez nu a cautat sa fie foarte original si a repetat laitmotivul cunoscut autoritatilor dar si cetatenilor de rind – este la discretia Moldovei sa aleaga intre Uniunea Europeana, cu conditiile dure de promovare si libertatea de a ramine in afara acestei uniuni continentale.

Intre altele, ministrul Sikorski a punctat, parca accidental, urmatorul fapt: japonezii si coreenii care investesc masiv in economia Poloniei o fac nu neaparat de dragul investirii in spatiul polonez, ci pentru ca investesc in economia intregii Uniuni Europene. Sugestia lui Sikorski a fost mai mult decit stravezie pentru cei care au urechi sa o auda, fireste. <http://politicom.moldova.org/news/radoslaw-sikorski-ofera-sprrijinul-poloniei-la-negocierile-cu-ue-202941-rom.html>

5. Interviu cu Marian Lupu: "Este Timpul să ne Debarasăm de Fobiile Antirusești și Antiromânești". Lina Grau. NewsIn. 31.07.2009.

Fostul președinte comunist al Parlamentului de la Chișinău, Marian Lupu, devenit lider al Partidului Democrat, spune că este interesat de o schimbare profundă a societății și de aceea respinge o alianță cu Partidul Comuniștilor, părăndu-i-se plauzibil scenariul organizării de noi alegeri în 2010.

Formațiunea condusă de Marian Lupu a produs surpriză la alegerile legislative anticipate de miercuri, reușind să intre în Parlament cu un scor care îi asigură 13 mandate din cele 101 ale legislativului, în condițiile în care comuniștii au 48 de mandate, iar opoziția liberală 40, astfel încât PD se găsește în postura de arbitru al raportului de forțe din noul Parlament.

Președintele PD, Marian Lupu, a declarat joi într-un interviu acordat NewsIn că o eventuală coalizare a formațiunii sale cu Partidul Comuniștilor ar face imposibilă schimbarea de care are nevoie R.Moldova și ar conserva situația în favoarea asigurării intereselor unui grup foarte îngust de persoane apropiate comuniștilor. Potrivit fostului președinte al Parlamentului, "scenariul cel mai nefericit", dar plauzibil, este posibilitatea ca actualul Parlament să fie dizolvat în toamnă ajungându-se din nou la alegeri parlamentare anticipate, care nu vor putea avea însă loc decât anul viitor. Lupu spune că aceste crize, repetate din cauză că Parlamentul este incapabil să aleagă un șef de stat, au demonstrat necesitatea modificării procedurii de alegere a președintelui, astfel încât acesta să fie ales în mod direct de către toată societatea.

În planul politicii externe, Lupu consideră că este timpul să se renunțe atât la fobiile antirusești, cât și la cele antiromânești. Pledează pentru eliminarea necondiționată a regimului de vize cu România, conștient că o asemenea măsură ar îmbunătăți relația cu Bruxelles-ul. Și-ar dori pentru R. Moldova un Acord de Asociere cu UE. În plus, semnarea Convenției de mic trafic la frontieră ar fi în mod în interesul Republicii Moldova și al cetățenilor care stau în zona de 50 km de la frontieră, spune liderul PD. Pe de altă parte, Lupu vede necesară continuarea dialogului în privința negocierii și semnării unui acord cu privire la regimul de frontieră cu România și a unui aranjament politic de genul Tratatului de bază. " 'Pachetul' pare fi similar cu cel pe care îl promovează Partidul Comuniștilor, însă există o mare diferență de calitate, nu există condiționalități", subliniază Lupu. Ca element al revenirii la normalitate ar fi și acordarea de către autoritățile moldovene a agrementului pentru numirea unui nou ambasador român la Chișinău.

NewsIn: Scorul bun obținut de Partidul Democrat în alegerile anticipate (12,6% din voturi, adică 13 mandate), după ce în aprilie a avut sub 3%, pare să vi se datoreze personal într-o mare măsură și pare să constituie surpriza acestor alegeri. Ce înseamnă acest lucru, mai ales ca semnal venit din partea societății?

Marian Lupu: A fost într-adevăr o performanță înregistrată pe o perioadă foarte scurtă de timp - patru săptămâni. Factorii care au determinat acest rezultat cred că au fost, pe de o parte, echipa reînnoită a PD-ului - atât cea veche, cât și oamenii noi care au venit -, dar și faptul în sine al apariției unui element puternic de centru-stânga de orientare social-democrată, care lipsea anterior. Și PD, în formula sa reînnoită, a ocupat aceasta nișă care era lipsă, dar era solicitată de societate.

Cred că la succesul nostru, pe lângă mobilizarea puternică, ne-a ajutat și faptul că la PD au venit și mai multe organizații teritoriale de la mai multe partide, inclusiv și de la comuniști, dar și de la Partidul Social Democrat, Uniunea Centristă, dar și din alte formațiuni.

Un partid puternic de centru-stânga era o necesitate pentru o bună parte a societății care, de pe o parte, nu acceptă extrema-stângă, dar nici nu votează cu extrema-dreaptă și care ar fi avut nevoie de o alternativă. Evenimentele din 7 aprilie au catalizat această situație. Și aici putem să ne referim la aspectul pozitiv - adică faptul că oamenii și-au dorit totuși o schimbare -, dar și la aspectul negativ - la faptul că societatea a fost puternic polarizată și dezbinată.

NewsIn: *Ați fost, de la bun început, din momentul plecării de la Partidul Comuniștilor și lansarea în campania electorală în fruntea Partidului Democrat, acuzat de partidele parlamentare de opoziție să sunteți un proiect comunist menit să fure voturi de la opoziție. De unde ați "furat", totuși, voturile care au adus PD-ului 10% în plus în mai puțin de patru luni?*

Marian Lupu: Este un exercițiu de matematică foarte simplu. Un exercițiu care astăzi demonstrează că acest mesaj a fost unul greșit și chiar premeditat. Am tot temeul să spun acest lucru, pentru că, de exemplu, în ultimile zile ale acestui scrutin unul dintre partidele liberale a distribuit o foaie volantă falsă în care se spunea că aș fi semnat deja o alianță cu președintele Voronin...

Însă rezultatele anticipatelor, comparate cu cele ale scrutinului din aprilie, îmi permit să spun că dacă după 5 aprilie Partidul Comuniștilor avea 60 de mandate, astăzi are 47-48. Deci minus 12-13, tocmai cât a luat PD-ul. Celelalte partide liberale, cu excepția AMN-ului, care a pierdut trei mandate, nu au avut de suferit, din contra, PLDM a crescut chiar cu două mandate. Acest exercițiu ne demonstrează foarte clar de unde a luat PD voturile - pentru noi au votat cei care anterior votaseră Partidul Comuniștilor din lipsă de alternativă. De aici și concluzia - teza a fost una artificială, învinuirile au fost artificiale și premeditate și au fost vădit incorecte, tendențioase și conjuncturale.

NewsIn: *O altă speculație care se poate face în acest moment este că "Lupu a adus comuniștilor votul care le lipsea și de care nu au putut face rost pentru alegerea președintelui". 48 de mandate ale comuniștilor cu cele 13 ale PD fac exact 61, câte sunt necesare pentru alegerea șefului statului. Deci, veți face sau nu alianță cu comuniștii?*

Marian Lupu: Poziția noastră nu se schimbă - am declarat-o de multe ori. Trebuie să fim oameni inteligenți pentru a învăța din greșelile altora și a nu le repeta. Mă refer aici la experiența anului 2005, când partidele care au făcut alianță cu comuniștii au căzut într-o capcană care le-a făcut să dispară din politica activă.

Și nu este vorba de supărări personale sau emoții din partea mea sau de caracterul relațiilor - tensionate - pe care le-am avut cu conducerea PCRM după plecarea din acest partid. Este vorba de o abordare foarte rațională, care se bazează întâi de toate pe imposibilitatea aducerii unor schimbări de care are nevoie această țară, în cazul în care vom accepta să facem o alianță cu comuniștii și astfel PCRM se va menține la guvernare.

Știu foarte bine care este mentalitatea și cât de mare este lipsa nivelului de cultură politică a Partidului Comuniștilor, astfel încât îl cred incapabil să dezvolte un parteneriat politic în interesele naționale, fiind interesat doar de a conserva situația în Republica Moldova pe dimensiunile politică, democratică și economică. Iar noi nu suntem veniți în Parlament pentru conservarea acestei situații și asigurarea în continuare a intereselor unui grup foarte îngust de persoane apropiate PCRM - mă refer aici și la interese economice, și la interese politice și financiare.

Noi am venit în Parlament pentru a promova o poziție foarte constructivă, deschisă, flexibilă. Suntem în proces de elaborare a unei platforme asupra priorităților pe care ni le propunem și pe baza acestei platforme să discutăm crearea unei alianțe cu partidele democratice intrate în Parlament. Am menționat înainte de alegeri că singura șansă și soluție pentru depășirea acestei crize politice este o coaliție largă, un dialog politic cât mai larg posibil. Altfel, această criză nu va putea fi depășită.

Toate partidele de orientare democratică au împreună 53-54 de voturi. Acestea sunt suficiente pentru alegerea conducerii Parlamentului și formării comisiilor. În aparență este suficient și pentru numirea guvernului. Însă aici este o problemă, întrucât candidatura primului-ministru trebuie să fie înaintată de către șeful statului, liderul comuniștilor, Vladimir Voronin. Acest număr de mandate ale partidelor necomuniste este însă insuficient pentru alegerea noului șef de stat. De aici trebuie să plecăm în acest dialog. Aici se va cere un grad maxim de flexibilitate, să fie lăsate la o parte ambiții nesănătoase, pozarea în eroi naționali și încercările de a stabili cine este mai important dintre liderii de opoziție. Dialogul trebuie să fie responsabil din punct de vedere politic și foarte profesionist din punct de vedere etnic. Și atunci unicul scenariu care ar duce la ieșirea din criza politică - dar care mi se pare cel mai puțin probabil - este că PCRM ajunge să conștientizeze această situație și intră în dialog cu partidele democratice - lucru de altfel mai greu de presupus.

O altă variantă de evoluții este scenariul cel mai nefericit, că din nou ajungem la alegeri parlamentare anticipate. Între timp vom avea un președinte de țară interimar, vom avea un guvern la fel interimar, în actuala componență. Și în această situație va fi foarte și foarte greu, în special pentru depășirea crizei economice din țară. Va trebui să constatăm ca va fi deja a treia criză politică de acest gen, a treia oară când Parlamentul nu este în stare să aleagă șeful statului. Prima oară a fost în 2000, criză după care la putere a și venit Partidul Comuniștilor, apoi a fost aprilie-mai 2009 și cea care ar putea vă urmeze, în toamna 2009. Acest lucru demonstrează un nivel redus al culturii și responsabilității clasei politice moldovene. O singură cale pentru a garanta faptul că pe viitor nu se va mai întâmpla așa ceva ar fi să punem în discuție la modul cel mai serios modificarea procedurii de alegere a șefului statului, pentru ca acesta să nu mai fie ales de către Parlament, ci în mod direct de toată societatea. Și doar în aceste condiții țara nu se va mai confrunta cu asemenea crize politice.

NewsIn: *Această modificare ar fi una dintre prioritățile pe care le vedeți pentru eventuala coaliție a partidelor necomuniste din Parlamentul ales la 29 iulie. Care sunt alte lucruri care ar trebui făcute în mod prioritar, poate chiar în următoarele două luni - înainte de o eventuală nouă dizolvare a Parlamentului - de către actuala opoziție unită, care va deține, în cazul în care se va constitui, majoritatea simplă de 53-54 mandate?*

Marian Lupu: Dacă se va profila pericolul unei noi crize politice, în mod prioritar ar trebui instituită o comisie parlamentară de anchetă în format larg, cu participare internațională, pentru a aduce la lumină adevărul despre evenimentele din 7 aprilie. Până atunci, toate partidele politice ar trebui să renunțe la un limbaj virulent și xenofob și să fie instituit un moratoriu cu privire la acuzațiile reciproce vizând evenimentele din 7 aprilie.

Ar mai fi și necesar, pe domeniul economic, formarea unui consiliu extins anticriză, care, în baza unui proces participativ foarte larg, să identifice setul de măsuri și acțiuni în vederea diminuării impactului și depășirii crizei economice în Republica Moldova. E nevoie, de asemenea, de restabilirea încrederii prin accelerarea negocierilor cu instituțiile internaționale financiare și în special cu FMI, pentru a asigura acel pachet financiar occidental arhinecesar în acest moment pentru Republica Moldova. Asta, deoarece în ceea ce privește creditul din Federația Rusă, de 500 milioane dolari, condițiile în care a fost acordat rămân o mare enigmă. În plus, dacă reieșim din asigurarea securității economice și financiare a țării, trebuie să existe neapărat un echilibru. Vorbesc aici de FMI ca punct de pornire, un punct de start pentru a obține un pachet din partea partenerilor occidentali și a statelor donatoare, în special miza se pune pe asistență europeană.

Este nevoie, de asemenea, de aplicarea foarte corectă a Codului Audiovizualului, care reglementează activitatea televiziunii și radioului public, pentru că în audiovizualul public rămâne a fi o situație dificilă - legea este bună, dar nu este respectată. Trebuie, de asemenea, eliminate toate piedicile în calea demarării negocierilor pe marginea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și UE. Aceste piedici sunt nu doar eliminarea regimului de vize cu România, lucru care se impune în mod necesar, dar și promovarea unui șir întreg de reforme democratice cu caracter european și reforme economice. Importantă este, de asemenea, asigurarea statului de drept, asigurarea supremației legii, dar și finalizarea unor reforme începute, dar neduse până la sfârșit, cum ar fi reforma procuraturii și cea a poliției.

NewsIn: *UE pare să aibă o poziție dacă nu rezervată, cel puțin foarte atentă și nu pare foarte activă la Chișinău. În situația în care se va ajunge la o nouă criză politică, chiar nu poate face chiar nimic pentru a nu permite deraierea Republicii Moldova într-o criză economică și politică fără precedent?*

Marian Lupu: UE nu poate să ajungă până în situația care să fie caracterizată ca o implicare în afacerile interne ale unui stat. Asta nu elimină în schimb posibilitatea, ba chiar necesitatea, evaluării în calitate de mediator sau parte care ar contribui mai activ cu o poziție fermă și rațională la dezvoltarea dialogului politic în Republica Moldova. Cred că UE ar putea avea un asemenea rol și cred că acest rol ar trebui să fie mult mai activ decât a fost.

NewsIn: *Numărul de joi al publicației ruse Kommersant scrie că în mediile puterii de la Kremlin sunteți văzut ca un partener de dialog credibil și viabil, cu care se poate discuta, ceea ce ar sugera că Rusia ar fi tentată să-și schimbe preferințele și, renunțând la Voronin, să opteze pentru dumneavoastră ca principal interlocutor în Republica Moldova.*

Marian Lupu: În prioritățile noastre de politică externă pe prim-plan este integrarea europeană, ceea ce presupune întâi de toate dezvoltarea și aplicarea în Republica Moldova a unui set întreg de valori europene. Dincolo de asigurarea unor relații de bună colaborare cu vecinii, ca o altă prioritate am pus în evidență și faptul că în mod firesc trebuie dezvoltat un parteneriat strategic pe bază de egalitate, de respect reciproc, cu Federația Rusă, și un parteneriat în ascendență cu partenerii noștri din zona Comunității Statelor Independente. E un lucru foarte rațional, foarte echilibrat, pentru simplul motiv că Republica Moldova ca țară mică trebuie să dezvolte o politică externă inteligentă, care să permită atingerea intereselor naționale ale țării. Or zona estică nu este una de ignorat, este o zonă importantă atât din punct de vedere politic, cât și din punct de vedere economic, comercial, energetic - sunt mai multe domenii de preocupare nu doar pentru noi, dar și pentru UE, pentru regiune, pentru Europa în general. Motiv pentru care cred că anume această poziție echilibrată și cumpătată, care nu reiese din emoții și fobii, ar fi singura poziție atractivă nu doar pentru țara noastră, dar și pentru partenerii noștri din Vest și din Est.

Este timpul să ne debarasăm de toate fobiile pe care le avem - și de cele antirusești, și cele antiromânești. Este timpul să renunțăm la practica pe larg aplicată de către conducerea Partidului Comuniștilor, care se bazează pe căutarea continuă de dușmani și lupta cu acești dușmani. Și ne bucurăm că această platformă este una salutăată și de UE, și de Rusia, și de alți parteneri.

NewsIn: *Printre prioritățile pentru eventuala viitoare alianță necomunistă ar putea figura și renunțarea la restricțiile pentru ocuparea de funcții publice pentru deținătorii de cetățenii multiple, așa cum cere decizia CEDO, contestată însă în marea Cameră a Curții de actualul Guvern?*

Marian Lupu: Trebuie să așteptăm confirmarea acestei decizii de către Marea Cameră a CEDO, din moment ce procedura a început și în calitate de stat membru al Consiliului Europei suntem obligați să punem în aplicare sentințele Curții. În mod particular, pe relațiile Chișinău-București s-ar impune pe termen scurt abolirea necondiționată a regimului de vize, ceea ce ar fi un bun semnal și o bună platformă nu doar pentru ameliorarea dialogului pe axa bilaterală, ci ar fi și un semnal pozitiv în direcția Bruxelles-ului. Asta, mai ales că vorbim despre necesitatea înlăturării tuturor impedimentelor în calea negocierii unui Acord de Asociere cu UE.

În plus, semnarea Convenției de mic trafic la frontieră ar fi în mod evident și în interesul Republicii Moldova și a cetățenilor care stau în zona de 50 km de la frontieră. Ar fi, de ce nu, și un stimulent pentru dezvoltarea relațiilor comerciale, economice, de dezvoltare a unor proiecte de colaborare transfrontalieră, lucru benefic în special în condițiile de criză economică. Concomitent, noi rămânem pe poziția că toată neîncrederea din relațiile București-Chișinău se datorează lipsei de comunicare și de înțelegere din partea ambelor părți, care trebuie acum să contribuie pentru ca acest dialog să fie unul bazat pe principii juridice, politice europene.

Lucrurile care nu se pun în discuție sunt statalitatea Republicii Moldova - nu trebuie să pedalăm pe niște lucruri din trecut. Trebuie să vedem care este situația astăzi și pentru viitor. Și atunci tema pe acasă care trebuie învățată atât de Chișinău, cât și de București este faptul că e nevoie pe bilateral de declarații în stil european și un dialog între două entități statale. Considerăm necesar să continuăm dialogul, unul productiv, în privința negocierii și semnării unui acord cu privire la regimul de frontieră - și care nu ar fi în ultimă instanță denumirea acestui acord -, a unui aranjament politic de genul Tratatului de bază, care ar trasa pentru viitor caracterul și conținutul acestor relații bilaterale.

NewsIn: *Dar nu condiționați semnarea Convenției de mic trafic la frontieră cu semnarea acestor două documente, așa cum a făcut până în prezent guvernarea comunistă?*

Marian Lupu: Categoriec nu. "Pachetul" pare fi similar cu cel pe care îl promovează Partidul Comuniștilor, însă există o mare diferență de calitate, nu există condiționalități. Mai ales că sunt mai mult ca sigur că această condiționare de abolire a regimului de vize introdus pentru cetățenii statului vecin prin abolirea regimului de vize pentru călătoriile moldovenilor în Europa nu este normală și nu ne face bine, nu ne apropie de un deznodământ favorabil țării noastre, ci dimpotrivă. Asta pentru că nu este cazul să ne plasăm în dialogul nostru cu Bruxelles-ul pe poziții de forță sau pe poziții de șantaj. Aici se cere un limbaj european, un limbaj civilizată, unul foarte rațional. Și ca element al revenirii la normalitate ar fi, de asemenea, cazul să restabilim relațiile diplomatice normale cu statul vecin și să acordăm agrementul pentru numirea unui nou ambasador român la Chișinău.

6. Serafim Urechean: Un nou acord UE - Moldova Doar în Condiții de Stabilitate Politică. Radio Europa Liberă. 22.07.2009.

Liderul Alianței Moldova Noastră despre convorbirile avute cu "troica" Uniunii Europene

Cu exact o săptămână înainte alegerilor, o delegație europeană se întâlnește rând pe rând cu principalele partide politice din Moldova. Așa-numita troică europeană este alcătuită din reprezentanții fostei, actualei și viitoare președinții europene, și nu se arată prea vorbăreată cu ziaristii care-i urmăresc deplasările prin Chișinău, promițând o declarație abia la sfârșitul „misiunii”. Valeria Vișu a obținut în schimb un scurt interviu cu un politician care a primit deja vizita „troicii”, anume liderul AMN Serafim Urechean.

Europa Liberă: Care au fost subiectele cheie discutate în cadrul întrevederii?

Serafim Urechean: Oficialii europeni și-au exprimat îngrijorarea în legătură cu încălcările înregistrate în timpul campaniei electorale pentru alegerile anticipate. Ne-au informat și despre poziția Uniunii Europene la capitolul folosirea metodelor dure asupra mai multor instituții de presă din R. Moldova. Delegația europeană și-ar dori să nu fie admisă retragerea licențelor de emisie. Au vorbit și despre viitorul relațiilor R.Moldova – Uniunea Europeană, în special ce ține de eliberarea vizelor pentru cetățenii UE. Ei ne-au adus la cunoștință poziția celor 27 de țări a Uniunii Europene.

Europa Liberă: S-a discutat și despre o posibilă coaliție a opoziției?

Serafim Urechean: Nu ne-au sugerat ceva în mod special dar ne-au cerut să avem un dialog politic, să eliminăm retorica dură. Acest dialog dur, cu doar câteva zile înainte de 29 iulie, într-adevăr ar trebui normalizat. Oricum trăim într-o țară. Toate formațiunile politice ar trebui să ajungă la un consens pentru a depăși această situație. Eu aș spune că momentul culminant al acestei întâlniri îl constituie faptul că Uniunea Europeană și-a arătat disponibilitatea de a începe negocierile privind semnarea unui nou acord R.Moldova-Uniunea Europeană - e vorba de extindere și activitate în cadrul Parteneriatului Estic. Noi suntem foarte cointeresați să avem o dinamică pozitivă a acestor procese deoarece de ele depind viitorul R. Moldova.

Europa Liberă: Pe când se așteaptă semnarea noului acord?

Serafim Urechean: Oficialii europeni spun că acest lucru va fi posibil doar atunci când le va permite situația. Este destul de clar spus că, dacă va fi o stabilitate în R. Moldova după 29 iulie, atunci UE va fi disponibilă pentru a începe negocierile.

7. Interviu cu Iurie Leancă și Cristian Diaconescu: Resetarea Relațiilor Moldo-Române după Resentimentele Cultivate de PCR. Radio Europa Liberă. 02.08.2009.

Ministrul de externe român Cristian Diaconescu și deputatul PLDM Iurie Leancă pledează în emisiunea "Punct și de la capăt" pentru relații bilaterale de natură europeană

Doamnelor și Domnilor, bine v-am găsit. La microfon e Vasile Botnaru, moderatorul și prezentatorul emisiunii duminicale PUNCT și de la CAPAT.

Partidul comunistilor a cistigat miercuri anticipatele dar a pierdut dreptul de a initia constituirea unei majoritati parlamentare. Rivalii lor sunt acei care dau tonul pornind de la premiza ca scorurile lor separate depasesc recolta electorala a comunistilor. Potentiala și foarte probabila coalitie democratica discuta deja prioritatile, inclusiv pe directia politicii externe, unde sarcina cea mai urgenta, asa cum promiteau in campanie partidele liberale și democratice, ar fi restabilirea bunelor relatii cu Romania, singura tara invecinata care face parte din Uniune Europeana și careia guvernul Greceanii, alias Voronin, i-a impus regimul de vize pentru o presupusa și nedovedita (dar invocata inca in discursuri oficiale) implicare in evenimentele din 7 aprilie de la Chisinau. Despre aceasta eventuala prioritate politica a noii guvernari de la Chisinau vom discuta astazi cu ministrul roman de Externe Cristian Diaconescu și cu fostul ministru adjunct de Externe, deputatul PLDM Iurie Leanca.

Europa Liberă: Cum credeti ca se poate restabili rapid minima normalitate in relatiile moldo-romane?

Ministrul de externe român Cristian Diaconescu: Contam in primul rind pe buna credinta și pe necesitatea intelegerii beneficiilor pentru ambele parti ale unui dialog normal și aceste beneficii se rasfring firesc asupra tuturor aspectelor unei relatii bilaterale de natura europeana. Vreau sa va asigur ca Romania va coopera cu orice guvern legitim și democratic. Dorinta noastra este de a avea interlocutori deschisi, pragmatici cu care sa cooperam in spiritul relatiilor de buna vecinatate, și de aceea pot sa va spun ca asteptam pragmatism și respect pentru principiile democratice, europene, normele europene și mai ales abandonarea reflexului de a gasi un tap ispasitor sau un inamic extern.

Europa Liberă: Domnule Leanca, credeti ca va fi mai usor sa gasiti limbaj comun cu Bucurestiul de acum inainte, cind Chisinaul va avea o voce distinca și componenta liberala, care se considera chiar unionista?

Iurie Leanca, deputat PLDM (Ex-Prim-vice-ministru al Afacerilor Externe al RM: 1999-2001): In primul rind vreau sa spun ca sper ca dupa aceste alegeri, asa cum au fost ele, nu intrutotul corecte, fara conditii egale, dar sper foarte mult ca vom reusi in primul rind sa cream o majoritate stabila, functionala și europeana. Și care va lucra in interesul national al Republicii Moldova, atat pe plan intern, cit și pe plan extern. Pe plan extern, in cazul in care reusim și cred ca vom reusi acest lucru, pentru ca exista acum toate premisele necesare, vom promova o politica pragmatica, realista și una in conformitate cu aceste interese. Relatia noastra cu cei doi vecini, Bucurestiul și Kievul, va fi, bineinteles, o prioritate. Eu nu cred ca este foarte dificil daca vorbim despre relatia dintre Republica Moldova și Romania sa o aducem inapoi pe fagasul normalitatii. Daca ne uitam atent la problemele care, din

pacate, au dominat acești 8 ani, în linii mari sînt probleme absolut artificiale, inventate, care, în momentul în care există o voință politică la Chișinău și sînt convinși că și la București va exista o receptivitate și o reacție promptă, în momentul în care se schimbă aici paradigma puterii, vom depăși foarte rapid aceste probleme artificiale și ne vom axa pe problemele reale, care pot aduce beneficii cetățenilor ambelor state, care pot aduce beneficii în mod special pentru Republica Moldova, dacă este să vorbim despre obiectivul integrării europene, dar nu o integrare mimată ci una veridică, reală. Și aici România, sînt convinși, va juca un rol extrem de important.

Europa Liberă: *Domnule Leanca, mi-ati ridicat mingea la plasa, pentru ca, cetatenii moldoveni, punind sperante intr-o restabilire a normalitatii, vor avea in vedere intii de toate subiectul cetateniei, problema circulatiei cetatenilor din zonele de frontiera. Domnule Ministru Diaconescu, ce aveti de raspuns, iata la asemenea subiecte foarte practice si chiar imediate? Poate chiar fierbinti?*

Cristian Diaconescu: În primul rînd ați enunțat chestiunea cetățeniei. Vreau să precizez că politica României în acest subiect nu vizează un anumit stat sau anumite comunități. Legea cetățeniei române nu prevede un regim diferit, mai favorabil, bazat pe criteriul etnic. Ci doar stabilește anumite facilități de natură procedurală, care se aplică foștilor cetățeni români, precum și descendenților acestora pînă la gradul trei de rudenie care și-au pierdut cetățenia din motive istorice, independent de voința lor. Ceea ce vreau să spun este că în primul rînd este vorba de un act normativ, reparatoriu. În al doilea rînd, o astfel de reglementare există în toate statele membre ale Uniunii Europene. Și în al treilea rînd ni se pare absolut normal că evaluările ce se fac privind acordarea cetățeniei române să respecte criteriul individual, al calității individuale a fiecăruia dintre solicitanți. Oricum, eu cred că, din punctul de vedere al valorilor europene, ideea de a lăsa liberă recuperarea istorică și atunci cînd este vorba de indivizi, de cetățeni, reprezintă un gest normal.

Europa Liberă: *Domnule Leanca, Dumneavoastra veti forta, veti incuraja cumva, in mod special anumite componente ale relatiilor, sau veti aborda toate aspectele intr-un pachet? Veti scoate in prim plan redobindirea cetateniei sau facilitatile pentru oamenii din zonele de frontiera, subiecte pe care PLDM le declarase prioritare?*

Iurie Leanca: În momentul în care reușim să edificăm această majoritate stabilă, și un guvern, sînt convinși că vom purcede imediat la o altfel de abordare în relația noastră cu Bucureștiul și sînt convinși că domnul ministru nu va avea obiecții față de o sugestie. Am anunțat-o eu și colegii mei și în campania electorală. Bucureștiul și Budapesta au găsit această modalitate extrem de utilă și cred că și foarte constructivă și eficientă de a avea sedințe în comun ale celor două executive. Dacă noi reușim să facem acest guvern democratic la Chișinău, bazat pe alte valori decît cele de pînă acum și pe alte interese, sînt convinși că vom avea o reacție favorabilă din partea Bucureștiului. Și cred că ar fi cel mai util să avem astfel de sedințe comune, să abordăm problemele reale, care există astăzi, unde e nevoie de o implicare directă a ambelor guverne. [...]

<http://www.europalibera.org/content/article/1790653.html>

8. Interviu cu Pavel Felgenhauer și Natalia Belitser: Relațiile Moldovei cu Statele Vecine după Alegerile din 29 iulie. Radio Europa Liberă. 30.07.2009.

Experții Pavel Felgenhauer și Natalia Belitser prevăd o ameliorare a legăturilor cu Ucraina și România, precum și reluarea de către Moscova a politicii de susținere fățișă a Tiraspolului

Expertul în probleme de securitate și politică externă de la publicația rusă „Moscow Times”, Pavel Felgenhauer, este de părere că, deocamdată, alegerile de ieri din Republica Moldova nu au atras prea mult atenția administrației de la Kremlin.

Pavel Felgenhauer: „După violențele din 7 aprilie, Moscova devenise brusc foarte atentă la ceea ce se întâmplă în Moldova. Acum, în linii mari, Moldova din nou este în umbră. Noi avem probleme mult mai serioase în spațiul fostei URSS, cum ar fi cele din Caucaz legate de Georgia, problemele privind relațiile cu SUA, la fel legate de Georgia, problemele cu Ucraina, negocierile cu Tajikistanul și Kirghizia legate de bazele noastre militare pe care le avem sau vrem să le avem acolo. Așa că în cazul Moldovei vom aștepta să vedem cu ce se va termina totul. Atâta timp cât Voronin nu va intra în coaliții neagreate de Moscova, el nu-și va pierde sprijinul Kremlinului.”

Totuși, o eventuală alternanță la putere a forțelor de opoziție, considerate la Moscova pro-occidentale și ostile Federației Ruse, va determina Kremlinul să reia politica de susținere fățișă a Tiraspolului, spune Felgenhauer: „Problema transnistreană a fost lăsată oarecum într-o parte odată cu escaladarea conflictelor din Abhazia și Osetia de Sud. Moscova a arătat clar că va sprijini regimurile ce prietenesc cu Rusia. O schimbare politică în parlamentul din Moldova va modifica în mod clar și politica rusă referitoare la regiunea transnistreană.”

Natalia Belitser de la Institutul pentru Democrație în numele lui Filip Orlik de la Kiev, se arată însă încrezătoare în privința unei alternanțe de putere la Chișinău, capabilă să amelioreze relațiile R. Moldova cu toți vecinii, inclusiv Ucraina.

Natalia Belitser: „Nu știu cum vor arăta ultimele rezultate, dar varianta în care cele patru partide intrate în parlament în afara comuniștilor vor forma o coaliție majoritară, iar foștii majoritari vor pleca în opoziție, ar fi cel mai logic și firesc pas. Asta judecând după tot ce am citit și auzit în declarațiile de după alegeri. Dacă va fi așa, atât relațiile moldo-române, cât și cele moldo-ucrainene se vor ameliora.”

Belitser a precizat că ar fi de așteptat, în primul rând, ca Chișinăul să renunțe la ceea ce ea numește „prostia de a introduce regimul de vize pentru cetățenii români” și „gesturi revoltătoare cu referire la Ucraina”, cum ar fi cel de a expulza cinci observatori ucraineni în ajunul alegerilor. Doar după aceasta, crede cercetătoarea, relațiile Republicii Moldova cu vecinii săi vor intra în albia firescului.

9. Louis O'Neill: Creditul chinez: o provocare subtilă la adresa Statelor Unite și Rusiei. Radio Europa Liberă. 29.07.2009.

Louis O'Neill, fost ambasador OSCE la Chișinău, despre sensul împrumutului acordat de Beijing Exact cu o săptămână înainte de alegerile anticipate de la 29 iulie din Moldova, China a semnat un împrumut de un miliard de dolari, triplând aproape datoria externă a Chișinăului, și trimțând o provocare directă Statelor Unite și Rusiei în privința influenței economice și politice asupra unui ultim bastion al unei guvernări comuniste alese în mod democratic din fosta Uniune Sovietică, scrie în „Financial Times” Louis O'Neill, fostul ambasador în Moldova al OSCE.

Această mutare a Beijingului vine după înțelegerea în principiu semnată de Rusia și Moldova privind un împrumut rusesc către Chișinău de 500 de milioane de dolari. Însă pe lângă faptul că împrumutul chinez e dublu, el are și termeni foarte favorabili: o dobândă anuală de 3 la sută pe o perioadă de 15 ani, cu o perioadă de grație a plății dobânzii de cinci ani, și fără condiționări legate de respectarea drepturilor omului.

Banii vor veni prin intermediul celei mai mari firme de construcții din China, Covec, și vor fi folosiți în infrastructură și proiecte legate de modernizarea instalațiilor energetice, a sistemelor de alimentare cu apă și de tratare a apei, proiecte de industrializare a agriculturii și de creare de industrii high-tech de care Moldova are atîta nevoie.

Negocierile dintre Beijing și Chișinău începute în februarie dau acum un sens tiflei (și ușii) arătate în luna iunie de președintele Vladimir Voronin delegației Fondului Monetar Internațional. FMI va rămîne absent din Moldova cel puțin pînă la formarea noului guvern de la Chișinău, și poate și mai mult, dacă discuțiile pentru o coaliție după alegerile de miercuri se împotmolesc.

Covec a sugerat că acest credit către Moldova n-ar trebui să se limiteze la un miliard de dolari, și că Beijingul poate garanta finanțarea tuturor proiectelor considerate necesare și justificate de partea moldoveană.

O declarație remarcabilă, spune fostul ambasador OSCE la Chișinău, dacă ne gândim că produsul intern brut al Moldovei este de aproximativ 8 miliarde de dolari, bugetul său e de aproximativ un miliard 500 de milioane de dolari, și că țara abia a stat pe linie de plutire datorită remitențelor, care au scăzut deja cu o treime în 2009. Covec nu pare prea interesată cum își va primi banii înapoi.

Asta, explică Louis O'Neill, pentru că acest împrumut n-are de-a face așa de mult cu sănătatea fiscală a Moldovei cît cu continua creștere economică a Chinei. Pînă acum, Beijingul a avut relativ succes în a crește cererea internă cu ajutorul unui masiv pachet de stimuli economici, și în a semna acorduri de împrumut în lume, similare celui cu Moldova (care presupune export de echipament chinezesc, utilizarea de experți chinezi - și mîină de lucru ieftină moldovenească pentru a construi infrastructura acestei țări).

Pentru chinezi, „vecinătatea lor apropiată” e ...întreaga lume

China își exprimă din ce în ce mai vocal îngrijorarea cu privire la uriașele sale rezerve în dolari americani, ceea ce creează iritare la Washington. Dobînda mică a împrumutului către Moldova sugerează că, prin punerea în practică a acestui proiect, China e mai interesată mai degrabă în diversificarea riscului și a poziționării geo-politice decît în primirea banilor înapoi. China a fost foarte activă în Asia, dar majoritatea proiectelor de acolo aveau sens din punct de vedere economic și erau legate de industria extractivă.

În cazul Moldovei însă, e de părere fostul ambasador al OSCE la Chișinău, avem de-a face cu o subtilă și interesantă provocare la adresa Statelor Unite și Rusiei, într-o țară unde istoricește vorbind China a fost mai mult un observator decît jucător.

Și în timp ce Moscova și Washingtonul discută despre dezarmarea nucleară și schimbă săgeți despre „sfere de influență”, vedem cum o Chină înstărită și încrezătoare în sine flanchează America și Rusia în cea mai neașteptată regiune.

Provocarea vine și de dedesubt. Rusia consideră că Moldova e înfiptă adânc în „vecinătatea sa apropiată”. Moldova poate fi însă acum adăugată plutonului de foste republici sovietice (din care mai fac parte Kîrgîstanul, Belarus și Turkmenistanul) care au dovedit că le place să joace la ambele capete.

Rusia vorbește de multă vreme despre nevoia unei lumi multi-polare, care să slăbească influența americanilor.

De când însă cu certurile dintre ruși și chinezi legate de confiscarea de către ruși a unei cantități de mărfuri chinezești în valoare de miliarde de dolari, legate de lărgirea râului Argun și de alte subiecte iritante, mutarea curajoasă a Chinei în Moldova arată că, pentru chinezi, „vecinătatea lor apropiată” e ...întreaga lume.

10. Valeriu Prohnițchi: Creditele angajate în Rusia și China Riscă să Compromită Politica de Integrare Europeană. Radio Europa Liberă. 27.07.2009.

La sfârșitul săptămînii trecute, Guvernul a semnat un memorandum de înțelegere prin care și China promite să ofere Moldovei aproximativ 1 miliard de dolari pentru realizarea unor proiecte tot în domeniul infrastructurii. Împrumutul urmează să fie acordat Moldovei în baza unei garanții de stat pe 15 ani cu o perioadă de grație de 3 ani și ar urma să fie folosit pentru reparația drumurilor, sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare, stațiilor de purificare și în domeniul energiei.

Cît de binevenite sunt aceste credite și în ce măsură va putea Moldova să le restituie, sunt întrebări pe care vreme să i le adresăm analistului economic, Valeriu Prohnițchi, de la „Expert-group”.

Europa Liberă: Domnule Prohnițchi, presedintele Voronin a lasat sase intelega nu o singura data ca Moldova ar trebuie sa fie recunoscatoare Rusiei pentru acest credit in conditiile in care a fost refuzata de Fondul Monetar International. Este asa?

Valeriu Prohnițchi: Nu este chiar asa pentru ca banii obtinuti de la FMI oricum nu puteam sa-i folosim la drumuri, canalizare, etc., dupa cum intentioneaza sa faca Guvernul in cazul creditului obtinut de la Federatia Rusa si China. Relatiile noastre cu FMI sunt importante din alt punct de vedere, nu din cel al portmoneului, ci a credibilitatii tarii fata de investitori si fata de alti donatori occidentali.

Europa Liberă: Dar vorbind de credibilitate, domnule Prohnițchi, presedintele Voronin incearca tocmai asta sa demonstreze, uite in conditiile in care ne refuza FMI avem suficienți prieteni in est, cum e Rusia si mai nou China.

Valeriu Prohnițchi: Tocmai de asta, intr-o emisiune cu Vasile Botnaru, acum cateva saptamini spuneam ca Guvernul de la Chisinau va face anume asemenea demers si ca asemenea demers ar trebui privit intr-un context geopolitic si nicidecum unul financiar. Aceste reverimente fata de China si fata de Rusia sunt probabil si niste schimbari anuntate in cursul de politica externa al RM. Cel putin asa vad eu lucrurile.

Europa Liberă: Dar oricum, din cate inteleg si din declaratiile doamnei Durllesteanu cel putin creditul pe care îl caută Moldova la Moscova este conditionat politic.

Valeriu Prohnițchi: Asta inca odata subliniaza aspectul si contextul geopolitic al acestor credite. Sa ne mai amintim ca presedintele in exercitiu a facut si unele remarci destul de taioase la adresa FMI-ului care nicidecum nu

servesc la îmbunătățirea credibilității externe a țării. În plus, toate aceste condiții care au fost descrise în interviul pe care l-ați difuzat cu ministrul Finanțelor sunt greu de înțeles. Multe lucruri nu se leagă, cel puțin la moment și așa vrea totuși să vadă acest interviu scris ca să înțeleg despre ce rată a dobânzii este vorba cumulativ. Deci cât vom plăti pentru acest credit. Pentru că deși se vorbește de o rată aparent mică trimestrială, este vorba de o rată destul de mare în termeni anuali.

Europa Liberă: Adică cam cât ar veni 0,65 procente trimestrial spune doamna Durlleșteanu?

Valeriu Prohnițchi: Chiar nu am înțeles de unde s-a luat 0,65 pentru că nu aceasta este rata LIBOR. Dar oricum acestea sunt aspecte mai mult economice. Pe mine mult mai mult mă îngrijorează condițiile politice care în mod sigur sunt atașate la acest credit și despre care noi nu știm absolut nimic. Pentru că nu cred că condiția principală a acestui credit este achitarea onorabilă a ratelor dobânzilor. În mod sigur Federația Rusă nu face niciodată asemenea gesturi de binefacere nici celor mai apropiați prieteni după cum demonstrează și relațiile proaste ale Federației Ruse cu Belarus. Chiar sunt foarte curios să vadă cât ar costa acest credit R. Moldova în termeni, să zicem, democrației și geopolitici.

Europa Liberă: Domnule Prohnițchi și în cazul asta ce risca Guvernul Moldovei contractând pe lângă Federația Rusă și China?

Valeriu Prohnițchi: Riscă să își limiteze libertatea de manevră în politica externă, riscă să-și compromită politica de integrare europeană.

Europa Liberă: Vorbind însă în termeni strict economici ce ar însemna contractarea acestor două credite pentru platitorul de impozite din R. Moldova, care în mod firesc se angajează într-o perioadă anumită de ani să restituie niște bani, o datorie pe care probabil nu o va putea restructura prin clubul de la Paris sau prin alte mecanisme?

Valeriu Prohnițchi: Nu va putea, pentru că nu e vorba de credite multilaterale. Dar ce ar putea însemna? Ar putea însemna căm triplarea datoriei externe a R. Moldova care acum e de un miliard și ceva. Mai rău asta ar însemna mărirea de 4 ori a datoriei publice. Deși în ultimii câțiva ani Moldova a crescut puternic din punct de vedere economic, Moldova este încă o țară foarte fragilă și o asemenea datorie chiar dacă luată și restituită în tranșe ar putea să dauneze foarte mult indicatorilor financiari și având această datorie în termeni neconcesionali, angajată deja, Moldova ar putea să nu obțină pe viitor credite în condiții mai lejere pentru că evident inclusiv creditorii occidentali nu vor dori să crediteze o țară care deja e puternic îndatorată.

Europa Liberă: Dar ar fi suficienți ascultători de-ai noștri, mai puțin pricepuți în ale economiei care s-ar întreba, dar care e diferența dintre un credit acordat prin instituțiile financiare internaționale și unul contractat la ruși sau la chinezi? Nu e totuna? Nu sunt niște bani pe care putem să-i folosim azi pentru a ne dezvolta din punct de vedere economic și ca ulterior să-i restituim?

Valeriu Prohnițchi: Nu e chiar așa, pentru că în primul rând creditele care sunt obținute de la Banca Mondială sau FMI sunt credite concesionale, rata dobânzii aproape zero. Este evident că acolo sunt condiții economice care

foreign policy association

APE

asociația pentru politica externă

PANORAMA

Embassy of the
Czech Republic

to the Republic of
Moldova

trebuie indeplinite si aceste conditii tin de domeniul reformelor care trebuie efectuate in asa fel incat economia sa se insanatoseasca pe termen lung si nu doar sa peticim ceva pe termen scurt cum are de gand sa faca Guvernul in cazul drumurilor. Evident ca Guvernul nu doreste acum in campanie electorala sa se angajeze in discutii lungi cu FMI cu Banca Mondiala in privinta conditiilor economice care ar trebui indeplintite sau nu si a preferat o cale ieftina, pe termen scurt, dar absolut daunatoare pe termen lung pentru urmatoarele generatii de alegatori.